

ДО:

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ДИРЕКЦИЯ „РЕГУЛАЦИЯ НА
ФИНАНСОВИТЕ ПАЗАРИ“

Г-Н КАЛОЯН СИМЕНОВ

Копие:

НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

СТАНОВИЩЕ

от

Българска финтех асоциация

Относно:

*Проект на Закон за изменение и допълнение
на Закона за мерките за изтиране на пари*

Уважаеми г-н Симеонов,

Настоящото становище изразява вярдането на членовете на Българска финтех асоциация („БФА“) и е насочено към уточняване и коригиране на предложеното изменение на нормативната уредба.

1. Бележки и предложения

Относно: § 6 от Проекта на ЗИД на ЗМИП

В предложената нова алинея 9 към чл. 53 от ЗМИП, препратката към ал.3 трябва да отпадне, доколкото в хипотеза на изпълномощник/законен представител на клиент физическо лице, събирането

на информацията относно професионалната дейност на пълномощника/законен представител и целта и характера на участието на лицето- пълномощник/законен представител в деловите взаимоотношения /виж чл.53, ал.3/ не само няма отношение към превенцията срещу изпирането на пари, доколкото пълномощник/законен представител действа от името и за сметка на клиента, но и е необосновано -пълномощникът/законен представител не влиза в делови отношения и в този смисъл, не може да представи данни целта и характера на участието в деловите взаимоотношения в лично свое качество.

Относно: § 7 от Проекта на ЗИД на ЗМИП

Предложеното изменение в текста на чл. 54, ал. 2 от ЗМИП, и по-специално изразът „В случаите по чл. 23, ал. 6 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел” не следва да бъде заличен или след думите „дружествен регистър в” изразът „държава членка” следва да бъде заличен и бъде добавен изразът *„Република България или в друга държава членка или в трета държава по чл. 27”*, тъй като с предложената нова редакция, тълкувана исторически с настоящата редакция на чл.54, ал.2 от ЗМИП, могат да възникнат съмнения дали водените в Република България регистри попадат в обхвата на разпоредбата. Посочените затруднения в тълкуването на новата разпоредба биха били засилени от факта, че в уредбата на закона Република България е изведена самостоятелно, а останалите държави членки обикновено се реферират с израза „друга държава членка” – виж например чл.27;

Предвидената промяна в чл.54, ал.2, при която се добавя проверка на клиент-юридическо лице в публичен регистър в „трета държава по чл.27, налага промяна и в чл.35 (1) от ППЗМИП, като се добави съответния текст, уточняващ възможността за извършване на проверка в регистър на трета държава по чл.27.

...35. (1) В случаите по чл. 54, ал. 2 от ЗМИП, когато идентифицирането на юридическо лице, регистрирано в държава членка, се извършва чрез установяване на обстоятелства, вписани в търговския регистър или в съответния официален публичен търговски или дружествен регистър на тази държава членка, лицата по чл. 4 от ЗМИП документират предприетите действия по извършване на справка и идентифициране на клиента.

Относно § 8 от Проекта на ЗИД на ЗМИП:

Приветстваме нанесените в текста на чл. 59, ал. 4 уточнения и допълнения. От друга страна считаме че в разпоредбата следва да остане общото препращане към глава сдинадесета, раздел I от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), а не да се цитира единствено чл. 148, ал. 1 от ЗППЦК.

Относно: § 11 от Проекта на ЗИД на ЗМИП

Предлагаме текста на чл. 63а да отпадне.

Мотиви:

С предложения текст на чл. 63а се урежда ново задължение за субектите по чл. 4 от ЗМИП да уведомяват Агенция по вписванията, когато установяват несъответствие между събраните от тях данни за действителните собственици на дадено лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал.1 от ЗМИП и вписаните в съответния регистър данни за действителните собственици на същото, както и да приложат към уведомлението всички налични документи, относими към несъответствието.

Предложената нова разпоредба на чл. 63а намираме за непропорционална и необосновано затрудняваща задължените лица по чл. 4 от ЗМИП, тъй като чрез нея се вменияват прекомерни и крайно нетипични задължения за тях, включващи на практика упражняване на функции по надзор по отношение на адекватността и съответствието на съдържанието на публични регистри със събраните от тях данни по реда на чл. 59 от ЗМИП.

Подобни функции могат и следва да бъдат упражнявани единствено от органите на администрациите, съгласно предвиденото за тях правомощие по сегашната ал. 10 на чл. 63 от ЗМИП. Не може да бъде вмениявано на частноправни субекти, извършващи търговски и стопански дейности, да изпълняват напълно несъответстващи спрямо техния статут функции на коректори на съдържанието на публични регистри, при това при неясни и определено спорен механизъм, какъвто е уреденият в предлагания нов чл. 63а по отношение на така нареченото „уведомление за несъответствие“. Не следва в тази връзка да се подминава и факта, че голяма част от констатираните несъответствия биха могли да се дължат на причини, които не предполагат противоправно умишлено поведение на съответното лице – например възможно е да са налице технически грешки или неправилно попълнена декларация или данни, поради неразбиране от страна на деклариращото лице, а не умишлено, с цел укриване или премълчаване на данните.

Следва също да се отбележи, че препоръките относно увеличаване на контролните механизми по отношение на информацията за действителните собственици в публичните регистри, отгравени в доклада на MONEYVAL за България, основно са насочени към компетентните органи, институции и администрации в Република България. Не уместно и неправилно е изпълнението на тези препоръки просто да се прехвърли на задължените лица по чл. 4 от ЗМИП. Основното задължение на лицето по чл. 4 от ЗМИП по отношение на действителните собственици е да установи по безспорен начин, че познава своя клиент, неговата структура на управление и контрол и действителните му собственици, като не допуска установяване на делови отношения с лице, спрямо което не може да изпълни тези свои задължения. Не може да се вмения на един частно правен субект (каквито са повечето от лицата по чл. 4 от ЗМИП) да проследяват и докладват дали и как други частно правни субекти (клиенти или потенциални клиенти) са изпълнили нормативни задължения, вменени им със закон – каквото е задължението за деклариране на действителен собственик по реда на чл. 63 от ЗМИП.

В допълнение към посоченото намираме за достатъчно създаденото в новата ал. 5 на чл. 63 от ЗМИП задължение за всяко юридическо лице да прилага към декларацията си по чл. 63, ал. 4 от ЗМИП документи, от които може да бъде установено, че физическите лица, посочени за действителни собственици, попадат в обхвата на дефиницията по § 2, ал. 1 от допълнителните разпоредби на ЗМИП. На база на посочената нова алинея се създава гаранция, че длъжностните лица от Агенция по вписванията ще извършат вписване в Търговски регистър и регистър на юридическите лица (ТРРЮЛНЦ) само на действителен собственик, за който на база приложените документи е доказано и установено по безспорен начин че е лице, попадащо в някоя от хипотезите на § 2, ал. 1 от допълнителните разпоредби на ЗМИП. Това ще осигури наличието на точна, актуална и надеждна информация за действителните собственици в ТРРЮЛНЦ.

Логичното, уместно и приемливо задължение на лицата по чл. 4 от ЗМИП следва да се запази в сегашния си вид - а именно да извършат необходимите проверки по реда на чл. 59 от ЗМИП за съответствие между събраните от тях данни с тези, налични в публичните регистри и на база на резултатите от тези свои проверки да вземат управленските си и други решения по отношение на

клиентите си, респективно на съответните лица, с които са или предстои да влязат в делови взаимоотношения.

В случай, че текстът остава, то би следвало, аналогично на предложената ал.5, да се предвиди в съответната алинея, че лицата по чл.4 не носят отговорност за вреди, във връзка с добросъвестно извършените от тях уведомления по ал.1.

Относно: § 13, т. 2 от Проекта на ЗИД на ЗМИП

В предложените нова ал. 8, второто изречение „Това задължение възниква и за всички лица, извън горепосочените, извършващи дейности във връзка с прекратяването на юридическото лице или друго правно образувание“ следва да бъде пояснено в насока, че задължението се отнася до наличната при съответното лице информация. Предвид широкият обхват на израза „извършващи дейности във връзка с прекратяването на юридическото лице или друго правно образувание“ лицата по второто изречение на алинеята могат да не разполагат с всички данни и информацията по чл. 61, ал. 1 и в този смисъл не могат да имат същото задължение, както лицата по първото изречение на алинеята.

Аналогично уточнение се налага и за второто изречение на ал.9.

Относно: § 6 от Проекта на ЗИД на ЗМИП

1. Допълнението относно наличие във вътрешните правила на лицата по чл.4 на ясни критерии за „наличие на средства с престъпен произход и финансиране на тероризъм“, в чл. 101, ал.2, т. 1 е неприемливо. Задължените лица нямат компетентност, а и капацитет, за да установят кои средства са с престъпен произход. Още по – малко това установяване е възможно чрез предварително установени критерии във вътрешни правила. В тази връзка, би следвало такива критерии да са установени в законодателството и това установяване да се извършва от разследващи органи или полицията. Ицо се отнася до втората част на израза, свързана с финансиране на тероризъм, посочената по-горе обективна невъзможност е още по-силно изразена. Задължените лица не биха могли да бъдат задължавани да определят дали е наличие финансиране на тероризъм.

2. Относно изменението на т. 13, изразите „проверка при наемане“ и „правилата за проверка“ са неясни. Следва да се уточни за какво и в какъв аспект ще се извършва подобна проверка и да се предложат надеждни способи за извършване на подобна проверка.

3. Относно изменението на т. 14, изразът „проверка при наемане“ е неясен. Следва да се уточни за какво и в какъв аспект ще се извършва подобна проверка.

Относно: § 18 от Проекта на ЗИД на ЗМИП

Предлага се органите за надзор, в това число Българска народна банка, Комисия за финансов надзор, Национална агенция по приходите и другите органи, освен надзор за спазване изискванията на на [чл. 7 - 9](#), глава втора, глава трета, раздел I, глава седма, раздел II и глава осма от ЗМИП, да осъществяват надзор и за спазване изискванията на чл. 72 и чл. 76 от ЗМИП, касаещи разкриването на информация при съмнение и разкриване на друга информация. Считаме че е уместно контролът,

който касае конкретно дейностите, свързани с разкриване на информация да се ограничи единствено до вече подадени през конкретно проверяван период от задължено лице уведомления, което да бъде изрично уточнено в текста на разпоредбата. Самото разкриване на информация се извършва единствено пред дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“. Единствено посочената дирекция има правомощия на база разкрита от задължените лица информация да предприема последващи действия, свързани с разследване при възникнали съмнения за изпиране на пари/финансиране на тероризъм. Допускането други надзорни органи, нямали функции и правомощия в областта, свързана с разследване и разкриване на схеми за изпиране на пари/финансиране на тероризъм да правят препенки дали и доколко е следвало дадено поведение, операции или сделки да бъдат докладвани, както и предоставянето на указания на задължените лица в тази посока, би довело почти несъмнено до значително увеличаване на броя подадени уведомления по чл. 72 и извършване на множество „защитни“ докладвания, единствено с цел избягване налагането на санкции. В тази връзка считаме за уместно правомощията по надзор на органите по чл. 108 от ЗМИП в тази посока да се ограничат единствено до ревизия на вече подадени уведомления по чл. 72.

Предвид редицата специфики при изпълнение на задълженията по ЗМИП и ЗМФТ, от една страна, както и предвид спецификите при извършване на лицензирани дейности от голяма част от задължените лица по чл. 4, считаме за уместно да се засили ролята на така наречените съвместни проверки, осъществявани от представители на дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС и представители на съответния орган за надзор. Посоченото би осигурило необходимия баланс при съобразяване както на спецификите, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм, така и спецификите при осъществяване на всяка една подлежаща на лицензиране и надзор дейност. Също така ще спомогне за намаляване на административната тежест върху задължените субекти и ще се гарантира извършването на проверки на регулярна база. В този смисъл считаме за уместно и предлагаме извършването на проверки по смисъла на чл. 108, ал. 6 да се предвиди да бъде винаги съвместно от представители на дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС и представители на съответния орган за надзор.

Оставаме с уважение,

За „Българска финтех асоциация“:

(Светослав Димитров – представляващ)

30.11.2022 г.

гр. София

